

Commissie m.e.r.

voorzitter Internationaal

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Profiel voorzitter Internationaal Commissie m.e.r.

De organisatie

De Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) adviseert over de inhoud van milieueffectrapporten in binnen- en buitenland. Zij is betrokken bij grootschalige, complexe en vaak controversiële projecten en plannen waarbij cruciale besluitvorming moet plaatsvinden over de leefomgeving, met impact op de economie.

Nederland

In Nederland gaat het om projecten voor infrastructuur (luchthavens, wegen, spoor), energievoorziening (waaronder windparken), dijkverzwaringen, natuurherstel, landbouw en veehouderij en grote industriële activiteiten. Daarnaast is de Commissie betrokken bij strategische milieubeoordelingsvraagstukken van ruimtelijke plannen op nationaal niveau (zoals de Nationale Omgevingsvisie en de luchtruimherziening) en op provinciaal en gemeentelijk niveau (structuur- en omgevingsvisies, bestemmings- en omgevingsplannen). M.e.r. is een belangrijk informatiemiddel in participatietrajecten en ook regelmatig onderwerp in juridische procedures.

Internationaal

Naast het werk in Nederland ondersteunt de Commissie - gesubsidieerd door het ministerie van Buitenlandse Zaken - wereldwijd lage inkomenslanden. Behalve onafhankelijke advisering zoals in Nederland, bestaat de ondersteuning ook uit capaciteitsontwikkeling en kennis- en leertrajecten. Bij de ondersteuning werkt zij nauw samen met buitenlandse milieu- en sectorale overheden, professionals en niet-gouvernementele organisaties. Ze adviseert op zowel projectniveau als strategisch niveau.

Aantasting van het milieu voorkomen is van groot maatschappelijk belang.

Milieueffectrapportage heeft als hoofddoel het milieu- en sociaal belang volwaardig en vroegtijdig mee te wegen bij de voorbereiding en vaststelling van plannen en besluiten. Het betreft hier omvangrijke plannen en besluiten van de overheid over initiatieven en activiteiten van zowel publieke als private partijen die (uiteindelijk) belangrijke nadelige milieu- en sociale gevolgen kunnen hebben. Een milieueffectrapport brengt de milieugevolgen in beeld voordat de overheid daar een besluit over neemt.

De Commissie m.e.r. heeft een sterke, onafhankelijke, wettelijke status en een gezaghebbende positie die ze succesvol weet in te zetten over de gehele wereld. Het is een onafhankelijke stichting, hanteert een transparante werkwijze en publiceert haar adviezen online. Zij adviseert en toetst wat beschreven moet worden in milieu- en sociale effectrapporten en bouwt zowel capaciteit van stakeholders in het m.e.r.-systeem als van het m.e.r.-systeem zelf, zoals regelgeving en guidance.

De initiatiefnemer van een project schrijft het rapport, de overheid beslist of het project uiteindelijk doorgaat. Jaarlijks brengt de Commissie circa 140 nationale en circa 30 internationale adviezen uit. Daarnaast zijn in 20 landen meerjarige capaciteitsontwikkelingsprogramma's. De organisatie telt circa 50 medewerkers en kent daarnaast een pool van 350 deskundigen en is gehuisvest in het centrum van Utrecht.

De Commissie m.e.r. werkt als deskundige commissie op het scherpst van de snede. Om als instrument effectief te zijn en van aantoonbare meerwaarde te blijven moet zij goed zicht hebben op de besluitvorming binnen het politiek-bestuurlijke krachtenveld en continu haar onafhankelijke rol blijven bewaken.

M.e.r. is een prachtig instrument en aan de voorkant betrokken bij grootse ontwikkelingen. De Commissie kenmerkt zich door sterk inhoudelijk gedreven professionals met passie en bevologenheid.

Ontwikkelingen m.e.r. Internationaal

De Commissie m.e.r. werkt sinds 1993 strategisch samen met het ministerie van Buitenlandse Zaken om internationaal de kwaliteit van milieueffectrapportage te verbeteren. Sindsdien is de omvang van de samenwerking substantieel gegroeid van 4 naar ca. 15 medewerkers (met verwachte doorgroei naar 20 medewerkers in 2023). Oorspronkelijk lag het accent op onafhankelijke advisering over inhoud en kwaliteit van milieueffectrapporten. Tegenwoordig is dat verbreed naar zowel advisering, coaching, capaciteitsontwikkeling in de breedste zin van het woord en het organiseren en faciliteren van kennis- en leertrajecten en het in kaart brengen van ook sociale aspecten.

Met het toegenomen belang van de internationale afspraken over klimaat, biodiversiteit en tegengaan van vervuiling neemt ook het belang van milieueffectrapportage toe. Echter, in veel ontwikkelingslanden zijn milieueffectrapportages nog van onvoldoende kwaliteit of niet vastgelegd in wet- en regelgeving. Ook ontbreekt vaak de capaciteit om deze goed uit te voeren en/of is er gebrek aan kennis of wil om wettelijk vastgelegde milieueffectrapportages te gebruiken.

Het ministerie van Buitenlandse Zaken wil de samenwerking nog verder intensiveren, gelet op de enorme verduurzamingsopgave waar ontwikkelingslanden het komende decennium voor staan, en heeft de Commissie m.e.r. gevraagd een voorstel te ontwikkelen met een looptijd van 10 jaar en een budget van € 40 miljoen. Dit omdat milieueffectrapportages een lange looptijd hebben en institutionele proces- en systeemverbeteringen tijd en vertrouwen vragen. Zo kan de Commissie m.e.r. een sterkere rol vervullen in de verschillende fasen van het m.e.r.-proces en op basis van gezamenlijke analyse en intensievere samenwerking milieueffectrapportagesystemen verbeteren.

De belangrijkste partners waarmee wordt samengewerkt zijn de lokale autoriteiten in ontwikkelingslanden alsmede de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland/Invest-International, FMO en de directies van het ministerie. De uitvoeringsorganisaties (incl. Civil Society Organisations en Non Governmental Organisations) zijn belangrijk bij het overnemen van adviezen en gebaat bij een sterk milieueffectrapportagesysteem.

De Commissie m.e.r. werkt verder samen met de Wereldbank, United Nations Environment Program (UNEP), Economic Community of West African States (Ecowas), Unesco, Commission des Forêts d'Afrique Centrale (COMIFAC) en World Wide Fund voor Nature (WWF) en zoekt actief samenwerking op met DGIS activiteiten zoals Power of Voices, Blue Deal en LAND-at-scale. Zo heeft de Commissie m.e.r. een strategisch grote reikwijdte binnen de IGG portfolio.

In het nieuwe voorstel zijn 3 prioritaire regio's geselecteerd: West-Afrika, Hoorn en Oost-Afrika, en Midden Oosten/Noord Afrika. Het streven is dat de Commissie m.e.r. 80% van de middelen inzet in deze 3 regio's. Daarnaast kunnen verzoeken daarbuiten worden gehonoreerd.

Bestuurlijke capaciteit in Afrika blijft een groot knelpunt door de aanwezigheid van patronage en cliëntelisme (corruptie) en de grote vraag naar goed opgeleide staf. Dit laatste vanwege de hoge rotatie van gekwalificeerd personeel. Door maatschappelijke organisaties goed te trainen en hen bewust te maken van zowel het belang van milieueffectrapportagewetgeving als het afleggen van verantwoording over uitgevoerde milieueffectrapportages kunnen systemen duurzaam verbeteren. Daardoor worden overheden gemotiveerd om gekwalificeerde staf te behouden of aan te trekken. Ook draagt transparantie over besluitvorming bij aan het verminderen van corruptie.

Voor verdere informatie: zie ook de internationale website: www.eia.nl
Informatie over de Nederlandse programma's van de Commissie m.e.r. staat op www.commissiemer.nl

Governance

De Commissie wordt ondersteund door ca. 20 secretarissen, geleid door de directeur Nederland/algemeen secretaris (dhr. drs. B.L. (Lourens) Loeven) en de directeur Internationaal (dhr. drs. R.A.A. (Rob) Verheem).

De Commissie, inclusief secretariaat, is ondergebracht in de Stichting Bureau Commissie voor de m.e.r. Het secretariaat opereert onder eindverantwoordelijkheid van het vierhoofdige bestuur, bestaande uit een voorzitter en 3 plaatsvervangend voorzitters:

- dhr. J.T. (Hans) Mommaas (algemeen voorzitter vanaf 1/11/2022)
- mw. M.A.J. (Marja) van der Tas (secretaris/penningmeester en waarnemend voorzitter vanaf 1/1/2022 tot 1/11/2022)
- mw. M.W.J.A. (Tanya) van Gool (bestuurslid, tevens voorzitter Internationaal)
- dhr. ir. H.A.A.M. (Harry) Webers (bestuurslid)
- dhr. drs. B.L. (Lourens) Loeven (gevolmachtigde).

De Commissie m.e.r. telt in totaal 6 plaatsvervangend voorzitters. De overige plaatsvervangend voorzitters zijn:

- mw. ir. A.M. (Annemie) Burger
- dhr. ir. C.T. (Kees) Slingerland
- mw. drs. J.G.M. (Marieke) van Rhijn
- mw. drs. L. (Liesbeth) van Tongeren (vanaf 1/9/2022).

Aansluitend op het aanstaande vertrek van de voorzitter Internationaal (en tevens lid van het bestuur) wenst de Commissie m.e.r. te voorzien in haar opvolging.

Werkwijze Commissie m.e.r. en rol van voorzitter Internationaal

Werkwijze

Voor elk adviestraject wordt een werkgroep samengesteld met daarin de benodigde expertise, waaronder wetenschappers, kennisinstituten en onderzoeks- en ingenieursbureaus. De voorzitter Internationaal zit de werkgroep voor. Deskundigen worden ingehuurd op persoonlijke titel en op basis van hun persoonlijke kennis. De onafhankelijke positie van de Commissie wordt streng bewaakt. Werkgroepleden mogen geen betrokkenheid hebben bij een initiatief, de besluitnemer of de initiatiefnemer.

De Commissie m.e.r. werkt als onafhankelijke en deskundige commissie op het scherpst van de snede. Effectieve inzet van milieueffectrapportage vraagt om oog voor de politiek-bestuurlijke context waarin besluitvorming plaatsvindt. De voorzitter Internationaal bepaalt samen met de algemeen voorzitter de hoofdlijnen van de advisering. De onafhankelijke status wordt zorgvuldig bewaakt.

De voorzitter Internationaal speelt een belangrijke rol in het positioneren van de Commissie m.e.r. in het Nederlandse buitenlandbeleid. Bijvoorbeeld bij het directoraat generaal Internationale Samenwerking, de posten en de lokale partners waarmee wordt samengewerkt. De voorzitter Internationaal onderhoudt contacten op alle politieke en ambtelijke (top)niveaus en treedt op als ambassadeur en boegbeeld van de Commissie m.e.r. Internationaal.

Rol:

- voorzitter van expertwerkgroepen die de adviezen van de Commissie m.e.r. in ontwikkelingssamenwerking opstellen en uitbrengen;
- voeren van verkennende gesprekken om een mogelijke rol van de Commissie m.e.r. vast te stellen en af te bakenen, zowel in Nederland als het buitenland;
- voeren van informerende gesprekken om belang en resultaten van het internationale werk onder de aandacht te brengen (vooral Nederland);
- deelnemen waar nodig en nuttig aan de tweewekelijkse vergaderingen van het team in Utrecht, gericht op informatie-uitwisseling, bepalen van strategie en tactiek, en verkenning van nieuwe onderwerpen.

Buitenlandse missies

Het opstellen van een advies bevat altijd een locatiebezoek van circa een week.

Betrokkenheid voorzitter Internationaal bij de Nederlandse adviezen

Er zijn regelmatig pieken in het Nederlandse werk, waarbij het zeer op prijs wordt gesteld als de voorzitter Internationaal ook beschikbaar is voor Nederlandse werkgroepen.

Tijdsbeslag van het voorzitterschap Internationaal (inclusief bestuurstaak)

Tijdsbeslag is ongeveer 1 - 2 dagen per week; vrij in te delen. Dit zal in de praktijk neerkomen op minder dan 1 dag per week in de meeste weken, afgewisseld door een aantal meerdaagse (5 - 7 dagen) buitenlandse missies gedurende het jaar.

Bestuurstaak stichting Commissie m.e.r. (Nederland en buitenlandprogramma's)

Deze behoort bij het Internationaal voorzitterschap. Volgens de statuten is de voorzitter Internationaal automatisch lid van het bestuur.

Gevraagde competenties en ervaring

- academisch werk- en denkniveau;
- relevant netwerk voor het MER Internationaal programma 2023 - 2033. Met name netwerk op hoog ambtelijk en politiek niveau bij BuZa/DGIS en de Nederlandse overheid;
- ervaring met of contacten in Nederlandse diplomatieke dienst;
- strekt tot aanbeveling: netwerk bij het internationale Nederlandse bedrijfsleven en financiële instellingen (bv FMO, Atradius);
- praktijkervaring met de politieke en ambtelijke context van laag-midden- en (vooral) lage inkomenslanden, bij voorkeur dankzij langdurig verblijf in deze landen;
- goed inlevingsvermogen en ontwikkeld gevoel voor politiek/bestuurlijke verhoudingen, belangen en culturen;
- beschikt over natuurlijk gezag zonder groot ego;
- kennis van of affiniteit met ontwikkelingsproblematiek;
- kennis van of affiniteit met milieueffectrapportage;
- bekend met internationaal duurzaamheids- en milieubeleid;
- affiniteit met opereren op het grensvlak van wetenschap en (politieke) besluitvorming;
- affiniteit met bestuurlijk toezicht;
- goede beheersing (in elk geval mondelinge vaardigheid op C2 niveau) van Engels en Frans.

Beschikbaarheid (in overleg te bepalen)

- 1 - 2 dagen per week;
- bereidheid om te reizen: geschat 3 - 6 buitenlandse missies van 1 week per jaar.

Diversiteit

De Commissie hecht waarde aan een diverse samenstelling van het team van voorzitter en plaatsvervangend voorzitters wat betreft politieke, maatschappelijke en professionele achtergrond (verhouding openbaar bestuur/bedrijfsleven/wetenschap) en gender-verhouding.

Tarief

Het tarief is gebaseerd op schaal 18 van het Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren (BBRA).

Leeftijdsgrens

Werkzaamheden voor de Commissie voor de milieueffectrapportage kennen een verplichte leeftijdsgrens van 70 jaar.

Procedure

De benoeming van de voorzitter Internationaal van de Commissie voor de milieueffectrapportage vindt plaats conform de Wet milieubeheer bij Koninklijk Besluit, op voordracht van de minister van Infrastructuur en Waterstaat. Benoeming vindt plaats voor een periode van 4 jaar met de mogelijkheid tot verlenging.

Contact

De Commissie m.e.r. laat zich in deze procedure bijstaan door Edith Zeevalk en Mathijs Kramer van Holtrop Ravesloot. Belangstellenden kunnen hun interesse uiterlijk 8 september 2022 kenbaar maken door een korte motivatie (inclusief actueel cv) te sturen aan reacties@holtropravesloot.nl